

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 86 * číslo 22 * 28. května 2006 * Cena 6 Kč

Téma týdne

**590. výročí upálení
Jeronýma Pražského
připomínáme
málo známou
zajímavostí**

CO JE TO FAIR TRADE?

Téměř každý z nás pije kávu nebo čaj, má rád čokoládu, banány... Zrovna nedávno jsme s pár známými při rozhovoru vzpomínali, jak před dvěma desítkami let u nás banány byly k sehnání jen na Vánoce, zato teď je jich všude plno po celý rok. Jak se k nám však dostávají? Jakou cestu urazí káva, než si ji koupíme, a jak se utváří její cena? Je to cesta spleťtá, s četnými mezičlánky, z nichž každý si k ceně přiřadí určitý zisk. Faktem je, že největší zisk mají zase ti největší – nadnárodní monopoly, které si diktují podmínky. Ti, kdo velmi těžce pracují, aby tyto komodity vypěstovali, drobní rolníci a farmáři vydělají velmi málo nebo nic. Aby vůbec přežili, jsou nuceni zaměstnávat své děti, zatěžovat životní prostředí neekologickými hnojivy apod. Tak to funguje v podmínkách tzv. volného obchodu.

Co s tím?

To všechno dobře víme, i když se tím zřejmě každodenně nezabýváme a pokud ano, docházíme k závěru, že jinak to asi nejde a my těžko proti tomu něco zmůžeme, vždyť jsme jen nepatrnou a bezvýznamnou částkou celého systému. V okamžiku, kdy nás přece jen začne svědomí tížit trochu víc, přispějeme na nějaký charitativní účet. Je však i jiná možnost než dobročinnost. Tou je právě fair trade, který především v USA a západní Evropě zaujímá stále vyšší podíl na celkovém trhu. Např. ve Velké Británii 15 % prodané kávy a ve Švýcarsku stejný podíl prodaných banánů pochází z fair trade.

Fair trade (FT) neboli spravedlivý, poctivý, férový, partnerský obchod představuje alternativní mechanismus mezinárodního obchodu, jehož cílem je, aby producent, vývozce a konečný prodejce byli v rovném postavení a spravedlivě se dělili o zisk. Zároveň se dbá na to, aby místní výrobci dodržovali standardy Mezinárodní organizace práce OSN (tedy např. zákaz dětské práce, ochrana zdraví při práci) a pěstování či výroba nepoškozovaly životní prostředí. Důležitým aspektem je také to, jak produkce prospívá k rozvoji komunity. Jinými slovy systém FT zaručuje producentům spravedlivou cenu za jejich zboží, která jim umožňuje, že užijí své rodiny, mohou své děti místo na pole posílat do školy, koupit jim potřebné oblečení, léky v případě nemoci, mohou postupně rozvíjet své hospodářství. Odběratelům na druhé straně tato značka zaručuje zboží nejvyšší kvality, vyrobené etickými a ekologickými postupy. Většina výrobků FT nese zároveň některou ze značek BIO či ECO. Díky daleko kratší a transparentnější cestě ke spotřebiteli se dozvídáme podrobné údaje o původu kupovaného zboží. Navíc každý, kdo si tyto výrobky koupí, může mít dobrý pocit, že pomáhá rozvojovým zemím a přitom nejde o charitu.

stování či výroba nepoškozovaly životní prostředí. Důležitým aspektem je také to, jak produkce prospívá k rozvoji komunity. Jinými slovy systém FT zaručuje producentům spravedlivou cenu za jejich zboží, která jim umožňuje, že užijí své rodiny, mohou své děti místo na pole posílat do školy, koupit jim potřebné oblečení, léky v případě nemoci, mohou postupně rozvíjet své hospodářství. Odběratelům na druhé straně tato značka zaručuje zboží nejvyšší kvality, vyrobené etickými a ekologickými postupy. Většina výrobků FT nese zároveň některou ze značek BIO či ECO. Díky daleko kratší a transparentnější cestě ke spotřebiteli se dozvídáme podrobné údaje o původu kupovaného zboží. Navíc každý, kdo si tyto výrobky koupí, může mít dobrý pocit, že pomáhá rozvojovým zemím a přitom nejde o charitu.

Jinými slovy systém FT zaručuje producentům spravedlivou cenu za jejich zboží, která jim umožňuje, že užijí své rodiny, mohou své děti místo na pole posílat do školy, koupit jim potřebné oblečení, léky v případě nemoci, mohou postupně rozvíjet své hospodářství. Odběratelům na druhé straně tato značka zaručuje zboží nejvyšší kvality, vyrobené etickými a ekologickými postupy. Většina výrobků FT nese zároveň některou ze značek BIO či ECO. Díky daleko kratší a transparentnější cestě ke spotřebiteli se dozvídáme podrobné údaje o původu kupovaného zboží. Navíc každý, kdo si tyto výrobky koupí, může mít dobrý pocit, že pomáhá rozvojovým zemím a přitom nejde o charitu.

Odběratelům na druhé straně tato značka zaručuje zboží nejvyšší kvality, vyrobené etickými a ekologickými postupy. Většina výrobků FT nese zároveň některou ze značek BIO či ECO. Díky daleko kratší a transparentnější cestě ke spotřebiteli se dozvídáme podrobné údaje o původu kupovaného zboží. Navíc každý, kdo si tyto výrobky koupí, může mít dobrý pocit, že pomáhá rozvojovým zemím a přitom nejde o charitu.

Jak to všechno začalo

Hnutí spravedlivého obchodu vzniklo zhruba před padesáti lety, kdy si stále více lidí z USA a bohatých

Z husitských slavností ve Slaném. Na snímku ing. P. Pánka uprostřed br. farář Stanislav Jurek

evropských zemí začalo všimát otřesných podmínek, za jakých pracují a žijí lidé v rozvojových zemích Afriky, Latinské Ameriky a Asie. Rozhodli se domů vozit a prodávat jejich výrobky, aby jim zajistili větší zisk. Nejprve se jednalo především o ruční práce drobných řemeslníků – sošky, oděvy, šperky. Postupně, především z iniciativy církví, vznikala síť "obchůdků třetího světa", později přejmenovaných na "obchůdky jednoho

světa", kde bylo možné nejen si tyto výrobky koupit, ale získat zde i informace o jejich původu. Tyto obchůdky zásobují velkoobchodní společnosti založené na principu spravedlivého obchodu. Po nějaké době se sortiment rozšířil i na komodity, jako je káva, kakao a čokoláda, rýže, banány atd., a díky rostoucímu zájmu odběratelů je možné výrobky se značkou fair trade zakoupit již i ve velkých supermarketech, pro které je nabídka FT zboží stále lepší reklamou.

k těmto kritériím přidat ještě jedno (případně jím některá nahradit) – přání konkrétním způsobem pomoci. Ne tak, že "velkodušně" darujeme něco ze svého přebytku, aby se chudí měli lépe. Ale tak, že odmítneme nadále podporovat systém, který je do té chudoby dostává. Tak, že jim prostě jen za jejich těžkou práci zaplatíme, co jim právem náleží. A za své peníze naopak dostaneme prvotřídní zboží. Přestaneme se chovat jako (v tom lepším případě) soucitní bohatí sousedé a začneme být rovnocennými partnery. Taková pomoc je mnohem důstojnější, spravedlivější a účinnější. Kdo si tohle uvědomí a ztotožní se s tím, neodradí ho ani někdy o něco vyšší cena než u jiného zboží stejného druhu (neplatí to však

UMÍ NAŠE CÍRKEV ODPOVÍDAT NA POTŘEBY DOBY?

V posledních měsících byla u nás přijata řada zákonů, k nimž se jednotlivé církve veřejně vyjadřovaly. Velkou vlnu rozhořčení vzbudil např. zákon o registrovaném partnerství. Hlas naší církve však ve sdělovacích prostředcích

slyšet nebylo. Nebude to tím, že nejsme schopni na požadavky doby odpovídat? Zeptali jsme se proto předsedy legislativně právního sněmovního výboru, ThDr. Jana Hradila, Th.D., jak tuto situaci vnímá.

* V Českém zápase jsme dvakrát otiskli vaši prosbu, již jste se jako předseda legislativně právního sněmovního výboru obracel ke členům církve se žádostí o "podněty" pro práci. Jaká byla reakce?

Přišlo pět dopisů, což, musím přiznat, není mnoho. Je však pravdou, že všechny dopisy byly odborně pojaté a kupř. dopis sestry Jindřišky Kubáčové by stál za otištění, protože je souborem zamyšlení nad stavem církve a jejích potřeb. Dopis jsem si přečetl několikrát a musím říci, že pokud by všichni jevíli takový zájem jako sestra J. Kubáčová, měli bychom polovinu práce za sebou.

* Můžete sdělit, kdy se legislativně právní výbor bude došlými podněty zabývat?

Je tady jeden problém. Od generálního tajemníka sněmu jsem si vyžádal adresy všech členů výboru a osobním

dopisem jsem je oslovil s dotazem, zda se chtějí účastnit práce. Odpověď však nepřišla žádná. Diecézní rady by se měly svých zástupců zeptat, zda vůbec hodlají pracovat, protože už je pomalu tradicí, že se legislativně právní výbor nikdy nesejde v usnášeníschopném počtu členů.

* To je tak málo problémů nebo nezajímavých témat?

Sestro redaktorko, vy sama víte, že otázek je mnoho a názorů ještě více. Je přece nutné odpovědět prostřednictvím sněmovních výborů tak, aby bylo v mnoha otázkách jasno.

* Bratře biskupe, bylo by možné některé otázky, jimiž se legislativně právní výbor hodlá zabývat, konkretizovat?

Pro ilustraci - ze Zlína jsme dostali od bratra ing. Antonína Vopěnky otázky, na které je nutno dát odpověď.

1. Jasné stanovisko k homosexualitě - tady vím o jediném biskupovi, který dával připomínky k paragrafovanému znění zákona o registrovaném partnerství, a to byl Mgr. K. Bican.

2. Jasné stanovisko k rozvodům duchovních a způsob, jak takovou situaci řešit.

3. Vyjádřit kladné stanovisko k Marii - matce Páně.

4. Je nutné řešit terminologii tak, aby odpovídala našim dogmatickým postojům, kupř. svatý můžeme nahradit pojmem církevní otec.

5. Problém transsubstanciacie nebo transsignifikace...

Zajímavé podněty přišly i od bratra dr. Karla Lachouta, a tak se těším, že brzy obdržím odpověď členů legislativně právního výboru a pak se sejdem, abychom si řádně rozdělili práci a mohli odpovědět potřebám církve.

Odpovědi zaznamenala:

Helena Noemi Bastlová

Proč kupovat FT výrobky?

Podle čeho se rozhodujeme, který výrobek koupíme? Roli hraje nepochybně především kvalita a cena (případně v obráceném pořadí), řídíme se předchozími zkušenostmi, radami přátel, obalem, reklamou... Zkusme

HUSITSKÉ SLAVNOSTI VE SLANÉM

Začátkem dvacátých let patnáctého století patřilo město Slaný k umírněnému křídlu husitství. Až do jara roku 1425, kdy táborsko-sirotečtí vojska Slaný oblehla a po nečekaně tuhém odporu ho 17. dubna s pomocí slánské chudiny dobyla. Tuto dobu ve Slaném již tradičně v polovině května připomínají Husitské slavnosti, s průvodem v historických kostýmech a vícedenním programem pro děti i dospělé. Letos se konal již osmý ročník. Slavnostního průvodu se pravidelně účastní také slánský farář Stanislav Jurek. Jeho projev ke shromážděným stovkám občanů na náměstí navazoval na husitskou minulost, rychle se však stočil k událostem ryze aktuálním – k volbám a svátku matek (14. 5.): „Slánští mužové, vidím vás sklíčené, ale nemusíte se cítit zahanbeni, vždyť jste chrabře bránili své město, které vaši předáci stále více odkláněli od husitských zásad k vychytralé obojakosti. Zrádci byli odsouzeni. Měli byste si zvolit lidi čestné, neúplatné a velkomyslné. Kdyby vaši důvěru zklamali, pak to znamená, že si vaši důvěry nevážíli a více jí nejsou hodni. A vy ženy, byste měly jít ve šlepičkách husitských žen, které Písmo svaté znají lépe než leckterý biskup. Svou moudrost uplatňujte ve správě Boží obce a učte své mužské protějšky, že smyslem života a vlády není boj o moc a vlastní prospěch, ale služba bližním, jak je to vám ženám vlastní. Boží svatost buď s vámi!“

Přijměte prosím toto malé ohlédnutí jako pozvánku na příští ročník.

(pa)

O příjemném

Vždycky jsem s rozpaky slýchávala přání příjemného prožití svátků vánočních, velikonočních a jiných. Slovo příjemné mi ke zvěsti evangelia moc nesešlo. Příjemný je přece takový selankovitý pojem navozující pohodu sladkého nicnedělání a vygumované mysli. Ostatně v evangeliích to slovo ani nenajdeme. Evangelium je přece radostná zvěst.

Ano, Vánoce, to je radost. Bůh přiznal lidství obrovskou cenu, v Ježíši Kristu se sám stal člověkem. A Kristus žil ve světě lidí životem, který jediný obstojí před tváří věčnosti: láskou k bližním a důvěrou k Bohu. Ruku na srdce, takový život nebývá moc příjemný, je to spíš dřina, i když krásná...

A Velikonoce jsou ještě větší radost! Kristova láska přemohla zlo i smrt – to, čeho se nejvíce bojíme. Kristus prorazil brány smrtelnosti do věčného života v Boží přítomnosti. Může být z něčeho větší radost?

Kde je však v díle spásy "příjemnost"? A pak mi to došlo. Čeština je kouzelný jazyk. Příjemný je přece složen ze slova příjem a jemnost. Bůh se v Ježíši Kristu nevtíravě zjevuje v Betlémě a jemně vysílá signály své lásky na Golgathě... Zanedlouho bude jemně klepat o svatodušních svátcích na naše srdce. Jen být "na příjmu". Pak to bude opravdu radost z příjemného prožití Letnic a to vám všem přeju.

Jana Šilerová

Z kazatelského plánu

6. NEDĚLE PO VELIKONOCÍCH

Bože, zjevil jsem tvé jméno lidem

Ježíš Kristus nám zjevuje pravého Boha. Otevírá nám přístup k němu jako ke svému i našemu Otci. Osvobodil nás tak od otročení jakýmkoli falešným bůžkům. Církev je pokračovatelkou Spasitelova díla ve světě - v tom světě, který se dosud vzpírá Hospodinově vládě a může tedy i nenávidět Boží děti. Útěchou, posilou a jistotou je nám, křesťanům, vědomí, že Pán církve je živ, myslí na nás a přimlouvá se za nás u nebeského Otce. Proto také máme naději, že naše upřímné modlitby dojdou vyslyšení, modlíme-li se tak, jak nás Boží Syn naučil a jak nám vlastním příkladem ukázal. Vážná rozhodování církve se neobejdou bez modlitby, má-li jejich výsledek být ve shodě s Boží vůlí.

Vstup: Iz 2,17-18 (Ž 123)

Tužby:

1. Abychom hledali a nacházeli pouze v Ježíši Kristu pokoj, jistotu a pravou cestu k Bohu...
2. Aby naše modlitby proseb, chval i díky byly vždy upřímné, pokorné a plně důvěry ve vyslyšení...

Epištola: 1 J 5,9-15

Evangelium: J 17,6-19

K obětování: Ž 37,7-9

Závěrečné čtení: Sk 1,15-26

Modlitba:

Svatý Hospodine, chválíme tě dnes zvláště za to, že tvůj Syn Ježíš Kristus nám pravdivě zjevil všechno, co o tobě potřebujeme znát. Děkujeme za ujištění, že tvůj Syn, Pán své církve, je živ a přimlouvá se za nás u tebe. Proto i my se můžeme obracet k tobě s důvěrou dětí k Otci vždy a všude, zejména však tehdy, cítíme-li se ohroženi nástrahami světa. Ty nám chceš pomáhat a vyzbrojuješ nás k zápasům mocí svého Ducha. Kéž ta víra v nás zůstává, mohutní a posiluje nás každý den!

Vhodné písně: 54, 62, 127, 148, 151, 196, 2

K VÝROČÍ NAROZENÍ DR. KARLA FARSKÉHO

Pokračování z č. 21

Již v lístku z 1. října 1915 Karel sděluje, že už i v Plzni "odměřují pivo" i u Salzmannů došlo prý už ve čtvrt na 11!

Dále píše o tom, že kvůli vojenskému výcviku studentů zaveden ve vyučování střídavý turnus. V roce 1918 na jaře měli např. frekvenci odpolední. Z toho, že jsme moje žena a já opětně Karla napomínali, aby na sebe dal pozor, je patrné, že i za války býval churav, nejvíce angínou, jak se o tom ostatně sám nejednou ve psaních zmiňuje.

I v Plzni ovšem Karel nevykonával jen svoje školské povinnosti, ale též mimo ně pilně studoval a pracoval; ze zmíněného již dopisu biskupa br. Ant. Podlahy ze 7. března 1916 vysvítá, že předložil konsistoři ke schválení mravouku pro vyšší třídy středních škol. Ta při censuře konsis-

toní neobstála, což sděleno Karlovi dopisem kníž. arcib. ordinariátu ze 26. dubna 1916, v němž se praví: „Předložený sem rukopis mravouky pro vyšší třídy středních škol byl odbornými znalci bedlivě prozkoumán; úsudek jejich však zní velice nepříznivě, takže mu není možno udělit i aprobase k tisku. Práce Vaše nevyhovuje ani po stránce obsahové, ani po stránce didakticko-metodické, ani po stránce slohové.“

Po stránce obsahové zejména nepřipustny jsou názory Vaše o nynější válce, o moci zákonodárné a vladařské, o všeobecném hlasovacím právu, o emancipaci žen aj. Po stránce pedagogické dlužno vytknout, že o mnohých věcech pojednáváte (tak psáno) způsobem, jenž by ve studentu vyvolal spíše nevážnost ke křesťanské morálce než utvrzení v ní (u slova "nevážnost" si Karel učinil

modrou tužkou otazník). Připravujte se bedlivě k vyučování mravouce a na základě získaných při tom zkušeností opravujte a zdokonalujte svoji práci; snad se Vám časem podaří podati práci zdařilou. Dr. Jan Sedlák, generální vikář.“

Zde tedy má Karel poprvé věrohodně potvrzeno hodnostáři dosud žijícími, jak smýšlel o válce, a to za války, v roce 1916. Co tomu ti pánové říkají dnes?

Je také patrné, že se svým smýšlením netajil ani vůči nejdůstojnějšímu ordinariátu. Tím méně se jím tajil ve škole a ve společnosti, jako toho jsou svědci (srovnej např. Sborník). A svého smýšlení ovšem na přání ordinariátu neopravil. Další úřední potvrzení o jeho působení za války ještě uvedu.

JUDr. Josef Farský
(pokračování příště)

Nad Písmem

BOŽE, ZJEVIL JSEM TVÉ JMÉNO LIDEM J 17,6

Když v roce 70 dobyl budoucí římský císař Titus Jeruzalém, dychtivě vtrhl do chrámu, rozerval oponu svatyně a plný nedočkavosti chtěl pohledět na toho podivného židovského Boha, s kterým už bylo a ještě mělo být tolik problémů. Místnost však byla prázdná. Žádná socha, žádný obraz, žádný symbol – nic. Prázdná místnost. Bůh je totiž nepodobitelný.

Všechna náboženství, s nimiž se bibliční svědkové stýkali, měla nějakou modlu, božstvo, které nějak vypadalo, něco od nich chtělo, něco se mu muselo obětovat a něco za to také ono božstvo slibovalo. Božstvo většinou sídlilo v něčem konkrétním: byl to nějaký posvátný kámen, strom, socha nebo obraz. Je to skutečně v mnohém psychologicky přijatelnější než víra v Boha neviditelného. Proto také například když Mojžíš dlouho nepřicházel z Orebu a židé se cítili ztraceni, začali panikařit, že jsou bez vůdce a bez Boha, a zpodobnili si Hospodina jako býčka, aby měli ke komu a kam obracet své naděje, svá přání a své touhy, aby měli jistotu.

Vzpomínám na apoštola Pavla, jak to asi měl těžké, když zavítal do Efezu, starověkého města, pyšnicího se okázalým přepychem a bohatstvím a také nemravností, magií a modloslužbou. Nemravnost zde ale nebyla přijímána jako něco špatného, nýbrž jako to, co k životu přirozeně patří, co ho obohacuje a činí krásným. Efežtí měli za to, že užívat si bez zábran je docela lidské a aspoň v něčem je možné zakusit trochu pohody – vždyť život člověka přece nemá dlouhé trvání. Takový pohled na život byl umocňován kultem bohyně Artemis, jejíž chrám (později zařazený mezi sedm divů světa) byl prvořadou stavbou města. Tato bohyně, jež prý spadla od Jupitera z nebes, byla tak oblíbená, že ze všech koutů světa přicházely dary a odkazy určené jejímu chrámu. Město mělo kvůli ní mimořádné výsady, což bylo pro obyvatele jistě věcí příjemnou. Poutníci z celého světa přicházeli do Efezu k její počtě a odnášeli si odtud její sošky, které se nosily jako ochrana na cestách a ze stejného

důvodu je měli lidé ve svých domovech. Navíc jim pohled na ně připomínal těch několik dnů prožitků a rozkoší, jež při návštěvě města zažili. Byl to suvenýr, který byl více než jen suvenýrem.

Říkal mi kamarád, že když před nedávnem navštívil rozvaliny starého Efezu, obklopil ho houf tureckých obchodníků vlezle nabízejících turistům sošky bohyně Artemis. Jako by se čas zastavil... A skutečně, nejsme často v podobné či stejné situaci jako apoštol Pavel, když Efezským kázal evangelium, které odhalovalo lež, když bořil jejich modly a když pobouření obchodníci pochopili, že tím přijdou o své kšefty, že tak ztratí nad lidmi moc a nebudou je už tak snadno ovládat? I dnes jsou mnozí lidé v zajetí nějakého kultu a zároveň jsou jeho spoluvůrci. Společnost je často oklamávána a obelhávána. Pro řadu lidí je příjemný svět zdání, iluze a klamu, protože to je přece "jejich" svět, v němž mají své místo a neradi by ho opustili. „Svět chce být klamán,“ řekl prý kdosi, a tak se nechává klamat. Proto není zájem o pravdu, protože boří svět iluzí – a když se něco boří, tak to bolí. A nejde jen o pravdu evangelia. I v jiných, světských záležitostech není o pravdu zájem. Jak jen málo je vůle po pravdivém odhalování a pojmenování ne vždy dobré minulosti, jak málo je vůle vnést světlo do podivných úniků peněz ze státního rozpočtu, jak málo chtějí lidé slyšet pravdu o reklamě, která s nimi manipuluje jako s loutkami.

V tomto světě jsme vydáni vlivu nespočetných model. Máme co dělat, abychom se jim ubránili, a často se nám to nedaří. Nebudeme si přece namlouvat, že jsme vůči nim imunní, že dokážeme vždy odolat, že mnohé ty věci pro nás nic neznamenají. Bible sice varuje před modlami, ale víra v neviditelného Boha nepřináší vždy okamžitý úspěch. Náš Spasitel dokonce říká, že cesta Božích dětí bývá často chudá a plná překážek. Modly, ať starověké či moderní, nabízejí často daleko víc a daleko rychleji. Modely chování převzaté z éry komunistické

božstev se dnes mnohým stávají léčkou: sobectví, nepoctivost, krádeže, obcházení zákonů, arogance, necitlivost. Konzumní styl života zase ochuzuje o skutečné hodnoty života. Současná doba je i časem, kdy bují všelijaké pověry a sekty, které kupodivu ohlupují a vtahují do sebe i velmi inteligentní lidi. Tyto modly, které se často dokonce zařítují biblickými pojmy, nejsou snad zatím nebezpečné pro celou společnost (pokud se neuchýlí k terorismu), mohou však zničit a také často ničí jedince, člověka, který jim propadne. Setkali jsme se s takovými modlami asi už každý a každý byl někdy lákán. I tady platí biblické: nebuděš mít jiného Boha mimo mne.

K osobnímu vztahu s Bohem patří modlitba. Modlitbou člověk hledá Boha. Modlitba umožňuje člověku zvat Boha do svého života. Upřímná modlitba nám pomůže zachovat si duševní rovnováhu, takže tak snadno nepodlehne strádání ani působení mnohých model. Apoštol Pavel napsal: „Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude strážit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši“ (Fp 4, 6n).

Zdeněk Krušina

**Pane,
požehnej naší práci
na tvé vinici.
Shromážďuješ svůj lid ze
všech končin světa.
Přicházíš skrytě
ve všech časech
jako Pán a Král.
Přemáháš moc zla
a buduješ svou církev.
Prosíme tě,
odstraň všechny překážky,
které nás dělají,
ať jsou sjednoceni všichni,
kdo vyzývají tebe,
jediného Boha.
Žehnej všemu dílu
lásky a dobré vůle.
Žehnej své církvi
a učíš ji požehnaním
pro všechny národy.
Amen.**

JAN HUS BYL JEDEN, JERONÝMOVÉ DVA

Ke 590. výročí upálení Jeronýma Pražského

Poněkud ve stínu o deset let staršího Mistra Jana Husa dodnes zůstává jeho přítel a univerzitní kolega Jeroným Pražský. Jana Husa si každoročně připomínáme slavnostními bohoslužbami v Betlémské kapli a na mnoha dalších místech, jezdíme kvůli němu do Kostnice... Málokdo si přitom uvědomí, že Jeroným Pražský projevil nemenší statečnost a že to byl právě on, kdo se vydal do Kostnice svého mistra a přítele obhajovat. Přes své mládí byl v tehdejší křesťanském světě známým učencem, který dosáhl titulu bakaláře pražské univerzity před dvacátým rokem, byl bakalářem a mistrem na Sorbonně, studoval v Oxfordu, přednášel jako mistr na univerzitách v Heidelbergu a Kolíně n. Rýnem.

Co o něm dnes bezpečně víme? Jeroným Pražský pocházel z Nového Města pražského, snad z vladyckého rodu a narodil se kolem roku 1380. Toto datum se uvádí teprve nedávno, protože byl nějakou dobu zaměňován s jiným Jeronýmem Pražským, který byl paradoxně velkým odpůrcem husitství. Oba muži měli jedno společné - rádi cestovali a diskutovali o víře. Náš Jeroným Pražský se v roce 1403 vypravil do Palestiny a Jeruzaléma. Na cestách vystupoval tu jako rytíř a dvořan, jinde jako učenec, přesvědčivě a nezvratně hájil svá stanoviska, diskutoval o různých problémech a vyvolával bouřlivou odezvu.

Druhý Jeroným Pražský byl na těchto místech. Získal si pověst velmi vzdělaného mnicha přísných mravů

(jeho asketismus vyrůstal z milíčovské tradice), vynikajícího kazatele i diskutéra. Oba byli v Litvě a na Bílé Rusi, oba se seznamovali s pravoslávím a oba tak vášnivě hájili své názory, že na stejných místech zanechali podobnou památku.

Po nějaké době se však ukázalo, že sice na stejných místech byli, ale v různou dobu a že vášnivě hájili názory právě opačné.

Starší Jeroným (tedy ne ten náš) se narodil asi o deset let dříve, i když pravděpodobně rovněž na Novém Městě pražském. Byl původně mnichem premonstrátského řádu. Do r. 1410 působil na dvoře polského krále Vladislava Jagellonského, v letech 1411–13 byl misionářem v Litvě. Odtud se odebral do italské Camaldoli, kde se stal členem tamějšího (camaldolského) řádu. Historikové uvádějí, že patřil k rozhodným odpůrcům viklefismu a také Husova učení: „Náleží mezi odpůrce hnutí husitského, kteří vyrostli v době silné reakce protiněmecké... Miluje svou vlast, na svůj rodný jazyk je hrdý a cítí se členem velké rodiny slovanské až do naivnosti, všude se hlásí k tomu, avšak husitství pokládá za veliké neštěstí pro národ a celý stát.“

Tento názor se mu vyplatil, protože mu umožnil dožít a v klidu zemřít ve věku asi 70 let v Benátkách.

Náš Jeroným si zvolil jinou cestu. Z Oxfordu přivezl do Prahy Viklefovy spisy a seznámil s nimi svého staršího přítele Jana Husa. Viklefovo učení hájil i na památném kvodlibetu M. Matěje z Knína v r. 1409, kde odpovídal kvestii *Utrum a parte rei*

universalis sit necessarium ponere pro munde sensibilis armonia (Zda je kvůli harmonii světa nutné předpokládat universalis mimo svět). Velký ohlas na tomto kvodlibetu měla i jeho rekomendace *Prestantissimi patres magistrisque doctissimi* – chvála české země, Prahy, Karlovy univerzity, svobodných umění vůbec a filosofie zvláště. Zúčastnil se i kvodlibetu Husova (1411), a to kvestií *Utrum omne dependes sit ens per participationem prime cause* (Zda je vše závislé bytím prostřednictvím účasti na první příčině).

Jako stoupenec viklefského realismu se dostával do sporů o universalis s nominalisty i na univerzitách v Paříži, v Německu a ve Vídni. Názory a zájmy Husovy strany propagoval v r. 1413 na cestě do Polska, Litvy a na Bílou Rus, během níž se sám hlouběji seznámil s pravoslávím a získal podněty pro příklon k praxi podávání večere Páně pod obojí způsobou i laikům. Účastnil se odpustkových bouří v roce 1412 a po Husově vynuceném odchodu z Prahy ho následoval na Krakovec a posléze (v dubnu 1414) i na sněm do Kostnice, kde se snažil působit v jeho prospěch.

Ani obsahově i formálně pozoruhodná vystoupení ho však neuchránila před tím, aby i on byl jako kacíř nakonec odsouzen k smrti.

Ani cesta na hranici však nebyla tak přímočarou jako u jeho staršího přítele. Brzy po svém příchodu na koncil v dubnu 1415 Jeroným totiž poznal, že jeho pomoc nebude Husovi příliš platná, neboť císař Zikmund na jeho žádost o Husovo propuštění ze žaláře

více do povědomí veřejnosti, mnoho lidí ještě přesně neví, o co jde.

A představme si například, že by naše náboženské obce, které pravidelně kupují kávu na různé své akce, začaly kupovat tu z fair trade. Možná, že by si časem dali říct i někteří jednotliví bratři a sestry... Můžete se i rozhodnout zřídit nové prodejní místo a vzít si zboží do komise – to znamená, že co neprodáte, můžete vrátit zpět.

A pokud chcete pomoci ještě konkrétněji, například jako dobrovolník při prodeji na stáncích, ve skladu, v kanceláři, při tvorbě propagačních materiálů apod., kontaktujte Evu Knappovou z Ekumenické akademie Praha (tel. 604 620 469 nebo email eaknapp@volny.cz), jistě pro vás bude mít práce dost.

Není to vůbec beznadějně

Povědomí o fair trade se sice pomalu ale přece jen jistě stále více rozšiřuje. Na České zemědělské universitě se již dokonce dostal do studijního programu. Vzpomeňme si, jak je to dlouho, co se u nás začaly objevovat první kontejnery na tříděný odpad. Určitě ještě zdaleka všichni netřídíme, je nás však stále víc a za pár let to již jistě bude běžnou součástí života většiny lidí. Proč by něčím takovým nemohl být i spravedlivý obchod?

S použitím materiálů z webových stránek EAP připravila Jana Krajčířková

Jeden z mála portrétů Jeronýma Pražského

ani neodpověděl. Začal zároveň tušit, že se sám ocitl ve velkém nebezpečí. Podarilo se mu uprchnout z města, ale byl dostižen, v řetězech doveden nazpět a v květnu uvržen do těžkého žaláře.

Ve svízelných podmínkách připravil vynikající obhajobu proti obviněním, která proti němu vznesli koncilní otcové. Výbušný a světaznalý Jeroným byl - na rozdíl od Husa - především mužem činu. Nebylo to poprvé, co se ocitl ve spárech inkvizice, a tak se pokusil znovu uniknout z jejích osidel. V září se podřídil koncilu a veřejně prohlásil, že Husovo upálení bylo správné. Jenže tentokrát se ani inkvizitoři nehodlali své kořisti vzdát, vždyť šlo z jejich pohledu o nebezpečného kacíře, na jehož potrestání naléhal sám císař. Na straně druhé šlo však o známého učenca, kterého snad bylo lepší získat na svou stranu.

Jeronýma však zřejmě trápilo svědomí, že zapřel to, k čemu se celý život hlásil, proto si v květnu 1416 vyžádal nové veřejné slyšení. Na rozdíl od Mistra Jana Husa se mu ho velice snadno dostalo, protože někteří účastníci koncilu snad doufali, že se konečně dostal na správnou stranu.

On však své původní výroky odvolal a prohlásil, že jeho největším hříchem je to, že zapřel Husa. Jeho brilantní řeč oceňovali i mnozí církevní hodnostáři, ovlivnění humanistickými myšlenkami, a želeli jen Jeronýmovy "zatvrzelosti". Byl upálen na stejném místě na rýnském břehu necelý rok po Husově popravě. Pravoslavná církev jak Jana Husa, tak Jeronýma Pražského svatořečila. Škoda jen, že dodnes uvádí rok narození toho druhého Jeronýma, který tak ostře vystupoval proti tomu, co oba mučedníci hájili.

Helena Noemi Bastlová

Kniha, která stojí za povšimnutí

Dnes vycházejí desítky knih s pěknými názvy a mnohdy za názvem nenačnete krásu ani umění, a tak je milé, když člověk narazí na knihu, která stojí za to. Já mám na mysli knihu s názvem "Znovuobjevené tajomstvo". Kniha velice poutavě ale i odborně popisuje vývoj zednářů střední Evropy úhlopříčkou zednářskými lóžemi Budapešti, Prahy, Vídně, Brašova i Záhřebu. Velice přínosná na tomto díle Zoltána Sumonyie je skutečnost, že dílo je psáno bez exprese, bez umělého tajemna či jakéhokoliv podsouvání. Kniha dokresluje dějiny 18. až 20. století, vysvětluje některé události, ve kterých se člověk skutečně těžko orientuje, a pootvrá z jiné strany vztah Maďarů, nebo lépe řečeno Uhrů, k rakouské monarchii. Je až zarážející, jaká existovala spolupráce mezi Prahou a Budapeští. V knize se objevují jména, která dobře známe z dějinných událostí Rakouska-Uherska, ale teprve propojení těchto jmen v zednářské lóži odhaluje systém řízení ale i postavení těch či oněch jedinců.

Po přečtení knihy jsem s překvapením zjistil, že knihu z maďarštiny přeložila dr. Hedvika Kramárová a ta sedává v lavicích našeho kostela v Bratislavě. Nenápadná, vzdělaná. A tak jsem se jí zeptal, jak se dostala k tématu a jak se vyrovnala s problematikou překladu s úzkou specifikací na zednářskou lóži. Ona sama je polyglot, a proto vzdělání ve více jazycích jí umožňuje jednodušší překlad i některých termínů, které jsou původu jiného než maďarského.

Překladatel může celé dílo zkazit, špatným vyjadřováním, nejasností termínů aj. To se však o tomto díle nedá říct. Autor Zoltán Sumonyi se narodil 5. 2. 1942 v dnešním Rumunsku. Je novinář a pojal celé dílo tak, že i člověk, kterému není o zednářích nic jasno, souvislosti pochopí a hlavně se zájmem přečte. Mohu knihu doporučit všem, a to i s trochou pýchy, že překladatelka je z farnosti bratislavské.

Jan Hradil

CO JE TO FAIR TRADE?

Dokončení ze str. 1
vždy – ve srovnání se stejně kvalitními produkty je často i nižší).

Kde si můžeme FT výrobky koupit?

Prvním prodejcem fair trade výrobků v Čechách byla obecně prospěšná společnost Jeden svět, která od poloviny devadesátých let minulého století prodávala rukodělné výrobky a textil.

Krátce po vstupu ČR do Evropské unie zahájila Ekumenická akademie Praha (EAP) dovoz potravin, které jsou certifikovány fair trade a BIO. Stala se tak prvním velkoobchodem FT zboží v přistupivších zemích. Tento krok byl možný díky spolupráci s německým partnerem EL-Puenete. Speciálně pro český trh "vyvinuli" pracovníci akademie se svými partnery BIO instantní kávu a BIO instantní kakao s certifikátem FAIR-TRADE. Instantní káva z Tanzanie byla vybrána také proto, že její sušení probíhá technologií tzv. rozprašování a nikoli energeticky mnohem náročnějším hlubokomražením. Ekumenická akademie dobře využila reflexe zkušeností s tím, jak se na našem trhu prosadily výrobky ekologického zemědělství, a v základním sortimentu se rozhodla pro strategii FAIR&BIO. Ve stručnosti to znamená, že dodává produkty v nejvyšších

třídách kvality, na obalu seznamuje spotřebitele s původem výrobku, který je bezproblémový z etického hlediska a splňuje podmínky BIO.

Přesto, že na začátku asi nikdo nepočítal s rychlým rozvojem prodeje, ukázalo se, že na trhu je o tento druh zboží zájem. Prodávají se v síti bio-prodejen, v kavárnách a samozřejmě v obchůdkách, které se na prodej výrobků fair trade specializují. Seznam konkrétních prodejních míst je na webových stránkách akademie www.ekumakad.cz, kde také najdete mnoho dalších informací o fair trade, o jednotlivých nabízených výrobcích a zemích jejich původu. Prostřednictvím internetového obchodu si zde také můžete objednat zboží na dobírku.

Jak jinak ještě můžeme pomoci?

Ptejme se v obchodech po zboží s touto značkou. Když prodejci zjistí, že je o tyto výrobky zájem, začnou je prodávat. V Německu například proběhla úspěšná dopisová kampaň, během níž občané posílali písemné stížnosti manažerům obchodních řetězců, které ač deklarovaly, že FT výrobky prodávají (což je pro ně dobrá reklama), na svých pultech je většinou neměly. Strach ze ztráty zákazníka je účinnou zbraní.

Rozšiřujeme informace o fair trade. I když se tento pojem dostává stále

VÝBĚR USNESENÍ 70. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

Zahranční nabídky pro CČSH

* Ústřední rada přijímá nabídku Evangelické luterské církve v Bavorsku "Postní oběť 2006" a ukládá diecézním radám urychleně projednat informaci v diecézích. Žádosti na předtištěných formulářích doručit do 5. 6. 2006 odboru pro vnější vztahy ÚÚR.

* Ústřední rada přijímá dodatečný termín prázdninového pobytu v Lubminu od Saské evangelické církve a souhlasí s účastí rodiny br. J. Chytila na tomto prázdninovém pobytu a s nominací rodiny ses. K. Neidrové jako náhradnice zmíněného pobytu.

* Ústřední rada projednala pozvání Evangelické luterské církve na teologický kongres ve dnech 18. -21. 9. a delegovala k účasti Mgr. Davida Tomčíka (královéhradecká diecéze) a Mgr. Jana Mašáta (pražská diecéze).

Ekumenická rada církví v ČR

* Ústřední rada nesouhlasí s návrhem znění formuláře pro sčítání lidu v r. 2011, jak ho předkládá ERC v bodě náboženské vyznání, a ukládá naukovému odboru a odboru pro vnější vztahy zpracovat návrh do 31. 5. 2006 a předložit na 71. zasedání ÚÚR.

Bohoslužby - kaple Betlémská

Ústřední rada schvaluje vedení při bohoslužbách a kázání v Betlémské kapli: biskup ThDr. P. Šandera, spoluvedení: kandidáti na patriarchu.

ZPRÁVY

O Jeronýmovi Pražském

Kulturní rada Církve československé husitské srdečně zve na veřejnou přednášku (s doprovodným programem) při příležitosti 590. výročí mučednické smrti M. Jeronýma Pražského. Přednáška se koná v zasedací síni náboženské obce v Praze 8 – Karlíně, Vítkova ul. 13 v úterý 30. května od 17 h. Přednáší PhDr. Jana Koblíková. Do programu přispějí členové Literárního dramatického klubu "Dialog na cestě".

(jv)

Výročí v Čáslavi

Zveme sestry a bratry, přátele a příznivce našeho sboru a církve k díkůvzdání při příležitosti 80. výročí otevření Husova sboru v Čáslavi v sobotu 27. května v 10 h na slavnostní bohoslužbu, kterou bude sloužit br. biskup Štěpán Klásek. Při bohoslužbě proběhne pověření a uvedení v kazatelskou službu ses. Františky Tiché. Bohoslužbu doprovodí pěvecký sbor chrudimské náboženské obce.

Odpolední program – ve 14 h meditace o smyslu života neboli divadelní představení jednoho herce: Miroslav Částek – Citadela, Antoine de Saint-Exupéry. Po skončení představení zájezd autobusem – prohlídka církevního objektu v blízkém okolí. Srdečně zvu

Eliška Zapletalová, farářka
a rada starších

Husův institut teologických studií

Ústřední rada pověřuje prof. ThDr. M. Salajku a ThDr. T. Buttu zpracováním scénáře slavnostního vyřazení absolventů HITS.

Tisk CČSH

* Agendy CČSH budou náboženským obcím rozvezeny a fakturovány přes příslušné diecéze.

* Český zápas

Ústřední rada vzala na vědomí zápis z jednání redakční rady a ukládá povinnost zaslání konceptu vydání jednotlivých čísel ČZ všem členům ÚÚR a redakční rady.

Ústřední rada odvolává ing. Pavla Pánka z funkce vedoucího redaktora a jmenuje šéfredaktorkou dr. Helenu Bastlovou na dobu 1 roku dnem přijetí usnesení (13. 5. 2006).

* Sociální odbor

Ústřední rada vzala na vědomí zprávu o činnosti sociálního odboru ÚÚR CČSH ČR a žádá, aby na červnovém zasedání předložila přednostka odboru termíny akcí v rozpočtu.

* Archiv a muzeum CČSH

* Ústřední rada schvaluje částku s horní hranicí 20 000 Kč na odborné ošetření textilní sbírky. Zhotovitel: PhDr. N. Bažantová.
* Ústřední rada schvaluje zakoupení specializovaného programu v částce 2 000 Kč pro archivní odbor.

Pietní shromáždění

Pietní shromáždění k uctění památky 27 představitelů českého stavovského odboje, popravených 21. června 1621 na Staroměstském náměstí v Praze se koná ve středu 21. června v 18 h v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze a u pamětní desky popravených.

Program

Slovo úvodem - RNDr. Čestmír Nekoř - zástupce starosty MČ Praha 1
Hudební vložka - J. S. Bach: Largo pro varhany - prof. Jan Bernátek
Proslov - Historický odkaz českého odboje - Marie Neudorfllová Ph.D.
Komorní ženský sbor CHARMONE - Skladby autorů z 16. a 17. století: Kryštof Harant z Polžic, J. C. Vodňanský, J. A. Komenský aj. Dirigent Jiří Petrdlík (žák Prof. J. Bělohávkova). Uvádí dr. Kateřina Maýrová z Českého muzea hudby v Praze.

Dvořák: Výběr z biblických písní - prof. Magda Bělohávková - soprán
Položení věnců u pamětní desky popravených.

Moderátor: Mgr. Jan Židlický
Shromáždění pořádají: Kostnická jednota, Historická společnost VERITAS, CČSH v Praze, Masarykova společnost, Společnost E. Beneše, ČSBS a ČsOL, potomci a příbuzní mučedníků popravených na Staroměstském náměstí a ctitelé jejich odkazu. Spolupracují: Sokol, Skauti, Slovanský výbor ČR a další. Vstupné dobrovolné. Spolupráce vítána (informace na tel.: 274 774 736).

(red)

* Personálie

* Ústřední rada rozhodla o změně ve vystavování dokumentů: Veškeré služební smlouvy bude s platností od 1. 7. 2006 vypracovávat II. odbor ÚÚR. Pro splnění tohoto usnesení jsou diecézní rady povinny předat vždy ve 14denním předstihu před schůzí ústřední rady, která bude o přijetí uchazeče rozhodovat, všechny potřebné doklady, včetně návrhu platového zařazení. II. odbor zajistí ve spolupráci s advokátní kanceláří potřebné dokumenty.

* Ústřední rada schválila žádost o přijetí Heleny Babické do služebního poměru v ÚÚR pro odbor vnějších vztahů.

* Ústřední rada schválila žádost o přijetí Otto Singera do pracovního poměru pro administrativně správní odbor (p. Prajzler je dlouhodobě nemocen).

Finanční příspěvky

* Ústřední rada schvaluje částku 13 500 Kč na teologickou konferenci pořádanou DR Olomouc.

* Ústřední rada vzala na vědomí žádost o příspěvek pro DOMEČEK v Trhových Svinech.

Různé

Dotaz na stav památníku Jana Žižky v Sudoměři - správce církve se dotáže starosty města.

Dle zápisu ÚÚR CČSH z 13. 5. 06

Mgr. Hana Tonzarová
tisková mluvčí ÚÚR CČSH

Nová diecézní rada

Oficiálně oznamujeme, že dne 7. 5. 2006 prebehlo výročné diecézne zhromaždenie, ktoré bolo riadne zvolané zvolávacou vyhláškou s odsúhlaseným programom a jedným z bodov bola voľba novej diecéznej rady našej diecézy. Dôvodom novej voľby bola skutočnosť, že starý DR vypísal mandát. Preto vám oznamujeme, že novým **podpredsedom DR je ing. Jiří Balajka, DrSc.**

Členovia:

Mikuláš Pašteka
Irena Ďurovčíková
ing. Hana Galiniaková
Prof. RNDr. František Strmiska, CSc.
RNDr. Vlastizdar Vágenknecht
Miroslav Pavlík
ing. Vladimír Petratur, CSc.
ing. Ivan Šembera, PhD.
ThMgr. Rastislav Mišura
ThMgr. Ján Lauko – za Košice

Náhradníci:

Martina Vágenknechtová
dr. Libor Klenovský

Finančný výbor:

Miloslava Podhorná – vedúca finančného výboru
Ružena Matejová
Martina Vágenknechtová
ing. arch. Hana Petraturová

Členovia cirkevného zastupiteľstva:

dr. Jan Hradil, ing. Jiří Balajka
ThDr. Jan Hradil, Th.D.,
slovenský biskup

KALENDARIUM – KVĚTEN/ČERVEN

29. 5. 1916 - Zemřel v Praze Jan Otto (* 8. 11. 1841 v Příbyslavi) - slavný nakladatel.

29. 5. 1951 - Zemřel ve Vestci u Staré Boleslavi Josef Bohuslav Foerster (* 30. 12. 1859 v Praze) - hudební skladatel a hudební teoretik.

30. 5. 1416 - V Kostnici byl upálen Jeroným Pražský - viz str. 3. Jeho upálení jen přililo oleje do ohně české nenávisti. Současně se začalo v cizině hovořit o nutnosti křížové výpravy proti Čechům.

30. 5. 1841 - Narodil se v Hostinném Karel Václav Klíč (+ 16. 11. 1926 ve Vídni) - vynálezce v oboru reprodukční techniky, mj. rotačního stíracího hlučotisku, až dosud nejdokonalejší reprodukční techniky kreseb, obrazů a fotografií.

30. 5. 1926 - Zemřel v Brně Eduard Babák (* 8. 6. 1873 ve Smidarech) - fyziolog, biolog a experimentální morfolog, mj. zakladatel a redaktor tří přírodovědeckých časopisů (Příroda, Akvaristické listy a Biologické listy).

31. 5. 1721 - Jan Nepomucký byl v Římě prohlášen za blahoslaveného. Jeho ostatky byly od této chvíle veřejně vystaveny ve Svatovítské katedrále v Praze. Zde byl již v roce 1719 otevřen jeho hrob a nalezen (údajně neporušený jazyk. (Novodobé výzkumy prokázaly, že šlo o mozkovou tkáň.) Po celé zemi se sloužily doslova statisíce mší (během 5 let se jich uskutečnilo přes 350 tisíc).

1. 6. 1771 - Marie Terezie rozhodla o ustavení urbaniální komise, jež by provedla úpravu povinností poddaných vůči vrchnostem. Vláda považovala za únosnou třídní robotu v týdnu, vrchnosti prosazovaly až šestidenní robotu. Ke zřízení komise pro Čechy došlo 6. října t. r. (v čele s hrabětem F. Khevenhüllerem), pro Moravu byla ustavena 10. října t. r.

1. 6. 1811 - Vydán byl všeobecný občanský zákoník, který zaváděl v monarchii (mimo Uhry) jednotné občanské právo pro příslušníky všech stavů. Vstoupil v platnost 1. ledna 1812. Zejména zdůrazňoval rovnost všech občanů před zákonem (pracovalo se na něm od roku 1753).

2. 6. 1541 - Na Malé Straně v Praze vypukl požár, který se rozšířil i na Pražský hrad a Hradčany. Tehdy shořely zemské desky, zničeno bylo na 200 domů.

3. - 7. 6. 1421 - V Čáslavi se sešlo celonárodní shromáždění (zemský sněm) za účasti panstva, měst, zemanstva, dvou zástupců krále Zikmunda a také části moravské šlechty (tedy podobojích i katolíků). Sněm dospěl k těmto závěrům: 1. Za základ politického uspořádání v zemi (zemský zákon) byly vyhlášeny čtyři artikuly pražské (v mírnější formulaci).

2. Král Zikmund byl slavnostně zbaven českého trůnu (do čtrnácti bodů byla shrnuta jeho obžaloba).

3. Byla jmenována prozatímní dvacetičlenná zemská vláda (Rada Království českého), jež měla řídit zemi do přijetí nového krále (za účasti čtyř zástupců Prahy, čtyř představitelů dalších královských měst, pěti pánů, pěti rytířů a dvou zástupců tábořské obce).

4. Bylo rozhodnuto dále jednat o polské kandidatuře na trůn.

5. Byli ustanoveni dva rozhodčí v náboženských otázkách (M. Jan z Příbrami a Jan Želivský). Čáslavský sněm však nenastolil klid v zemi (někdy bývá označován jako první evropský parlament).

3. 6. 1801 - Narodil se v Osicích u Hradce Králové František Škroup (+ 7. 2. 1862 v Rotterdamu) - hudební skladatel, autor první původní české opery *Dráteník* (premiéra 2. 2. 1826, libreto J. K. Chmelenský), dalších oper (*Oldřich a Božena*, *Libušin sňatek* a poslední, nejvyspělejší *Kolumbus* - inscenovaná později v Národním divadle a natočená i rozhlasem) a naší hymny, která poprvé zazněla 21. prosince 1834 z úst pěvce K. Strakatého.

(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JEŽÍŠ SE MODLÍ ZA UČEDNÍKY

Pro získání tajenky je třeba vyřešit následující přesmyčky – přeházená písmenka seřadit tak, aby slova dávala smysl. Z nich si pak vypište písmenka uvedená v závorce.

NÉOJM (2)
ZÁNOPÍN (2)
DRPAVA (5)
STOPLN (2)
TĚVÍŘ (4)
TOSPAL (6)
SRPABO (5)
CHAZOVTA (2)

(Řešení z minulého čísla: srdce)

Jana Krajčířková